

Mūsu Vytis nr. 3

TURINYS

AD MELIOREM	71
“NEORNAMENTUOTOS KALBOS GENERACIJA” — ALGIMANTAS MACKUS	74
FSS SUVAŽIAVIMAS	78
DAKTARO LAIPSNIS SUTEIKTAS TOMUI REMEIKIUI	82
ĮVYKIAI IR KOMENTARAI	83
ALGIRDAS MARCHERTAS, PH. D.	87
AMERIKOS UNIVERSITETAI EUROPIEČIŲ AKIMIS	94
MŪSŲ PASTOGEJE	97

MŪSŲ VYTIS

LEIDŽIA: Akademinis Skautų Sąjūdis.

REDAKTORIUS: Vytautas Germanas, 3418 West 66th Street,
Chicago 29, Illinois.

REDAKCINIS KOLEKTYVAS: Rimvydas Cinka, Saulius Grėbliūnas,
Dalė Koklytė, Jonas Tamulaitis.

REDAKCINIO KOLEKTYVO BENDRADARBIAI: S. Barzdaitė,
A. Biknaitytė, K. Burbaitė, A. P. Dailydė, R. Gustaitė, R. Kezys, G.
Penikas, G. Staniulytė, R. Vaitkus, J. Varnaitė.

MENINĖ PRIEŽIŪRA: Rimvydo Cinkos.

TECHNIKINIS REDAKTORIUS: Henrikas Juknaitis.

ADMINISTRATORIUS: Henrikas Bokas, 6016 S. Artesian Ave.,
Chicago 29, Illinois. Ekspeditorius: Bronius Žukauskas.

SPAUSDINA: M. Morkūno spaustuvė, 6051 S. Ashland Ave., Chi-
cago, Illinois.

PRENUMERATOS KAINA: Metams — JAV ir Kanadoje 4 dol.,
D. Britanijoje ir Australijoje 1 sv., kitur 2 JAV dol. Metinė garbės
prenumerata 10 dol. Atskiro numerio kaina 75 centai. Prenumeratą
ir aukas prašau siųsti administratoriui.

Straipsniai su autorių pavarde, slapyvarde ar inicialais nebūtinai iš-
reiškia skautiškos vadovybės, leidėjo ar redakcijos nuomonę. Rank-
raščiai redakcijos nuožiūra yra taisomi kalbos, formos ir stiliaus
atžvilgiu.

NR. 3 MAY—JUNE 1963

MŪSŲ VYTIS (OUR KNIGHT) is a bimonthly magazine published
by the Lithuanian Student Scout Association. Subscription \$4.00,
single copy 75 c. Managing Editor: H. Bokas, 6016 S. Artesian Ave.,
Chicago 29, Ill. Application to mail at second-class postage rates is
pending at Chicago.

Mūsų Vytis

GEGUŽĖ - BIRŽELIS

1963 XV METAI

DVIMĖNESINIS SKAUTIŠKOS MINTIES ŽURNALAS

AD MELIOREM

Kiekvieną kartą, kai ištariame mūsų šūkį "Ad meliorem", kažin ar pagalvojame, kokia yra to šūkio prasmė, kaip mes turėtume jį interpretuoti, kaip jį galime pritaikyti savo kasdieniniam gyvenimui. Beprasmiška būtų tuo šūkiu įvairiomis progomis švaistytis, jei nebandytume bent retkarčiais stabtelti ir pažvelgti į tai, kaip tas šūkis mus įpareigoja. Pabandykime tai atlikti šių kelių minučių laikotarpyje.

Ad meliorem — tai yra mūsų pačių savęs skatinimas siekti kuo geresnio, kuo tauresnio gyvenimo skautiškosios ideologijos rėmuose, t. y. tarnaujant Dievui, tėvynei ir artimui. Ne šios dienos uždavinys yra svarstyti mūsų pareigas Dievui ir artimui. Pasirinkome šiandieną kalbėti apie mūsų įsipareigojimus tėvynei. Tad, laikantis šios dienos temos, pažvelkime į mūsų organizacijos "Ad meliorem" tėvynei tarnavimo atžvilgiu, tai yra, organizacijos kilimą ir tobulėjimą šia prasme.

Nuo junjoro ar kandidatės laikų dažnomis progomis kartojame "Ad meliorem", t. y. žengiame pirmyn, tobulėjame. Bet argi mes iš tikrųjų tobulėjame šia tėvynei tarnavimo prasme? Ar netūpčiojame toje pačioje vietoje, ir tuo pačiu ar ne pro pirštus žiūrime į tikrąją "Ad meliorem" prasmę? Ar mes galime ramia sąžine nurodyti darbus, kurie ugdo savo apimtimi ir užsimojimais drauge su mūsų brendimu ir intelektualinio bei visuomeninio bagažo augimu? Deja, tokių darbų mes, kaip organizacija, kaip lietuviškosios inteligentijos dalis, nurodyti negalime, nes jų neatlikome. Mūsų darbų apimtis nuo junjoro ar kandidatės laikų nedaug tepakilo, nors mes ir nuolatos skatiname save ir savo idėjos draugus kilti ad meliorem.

Klausimas kyla kaip gi Filisterių Skautų S-ga gali tinkamai savo pareigą tėvynei atlikti. Kodėl tos pareigos iki šiol ji neatliko? Kaip FSS api-

brėžia savo tarnavimą tėvynei? Kokius kelius ir priemones reiktų naudoti, siekiant atlikti tėvynei mūsų pareigą? O gal mes tos pareigos jau norime atsisakyti? Kaip galime prasmingiau panaudoti mūsų intelektualinius ir medžiaginius išteklius mūsų gimtajam kraštui pasitarnauti?

Tokius ir panašius klausimus sau statyti ir į juos rasti tinkamus atsakymus mes šiandien čia ir susirinkome. Ne paūžt, pabaliavot čia suvažiavome, kai kurie net tūkstančius mylių sukore, bet rimtą darbą dirbti.

Bandant atsakyti į klausimą, kaip FSS gali tinkamai savo pareigą tėvynei atlikti, peršasi vienas atsakymas, būtent — **kokioj nors formoj jungtis į šiuo metu vedamą gyvybinę kovą lietuvių tautos valstybiniams ir tautiniams interesams ginti**. Šis siūlymas, žinoma, nėra nei naujas, nei originalus. Tačiau mūsų Sąjungą, kaip Lietuvių Skautų S-gos padalinį, šis siūlymas pastato prie stambios kryžkelės: ar drįsime pasirinkti kelią, kuris mus pastatys į aiškia poziciją Lietuvos okupanto atžvilgiu bei Lietuvos laisvinimo institucijų tarpusavio bendravimo atžvilgiu; ar norėsime ir toliau pasilikti miglotame mūsų veiklos kelyje, kuris nei garbės, nei vidinio pasitenkinimo, nei prasmingų darbų iki šiol mūsų organizacijai nesuteikė.

Kalbėdami apie reikalą FSS-gai pasirinkti tokį veiksmingesnį kelią, tikriausiai susilauksime kritiškų pasisakymų, kuriuos, labai apibendrinus, galima surūšiuoti į dvi grupes: 1) Senų tradicijų atstovai tokį bandymą išjudinti FSS-gą aktyvesniam darbui Lietuvos laisvės kovoje pavadins politikavimu, ir tokį siūlymą atmes, kaip kišimąsi į politiką, ir todėl nepriimtina mums, kaip Skautų S-gos padaliniui. Jie tvirtins, kad taip jau iš senovės yra buvę, taip turėtų ir pasilikti. 2) Kiti šios pažiūros kritikai, stebėdami išeivijos politinių grupių paviršutiniškus nesutarimus, turi susiformavę savo pažiūrą apie politiką ir politinį darbą, ir jie su pašaipą ir net su panieka reaguoja į visą veiklą, kurią būtų galima įtalpinti į politinio darbo rėmus. Tokiems asmenims vien pasiūlymas diskutuoti apie politiką yra baubas, kurio jie bijosi net nebandę į dalyką iš esmės pažvelgti.

Mes žinome, kad čia, mūsų tarpe, nei pirmaip, nei antraip galvojančių nėra, vienok dėl bendros tvarkos trumpai komentuokime į jų galimus argumentus.

Tiesa, kad skautijai laisvame krašte nedera veltis į politinę veiklą. Yra pakankamai tam reikalui atsidavusių žmonių. Tačiau **pavergtojo krašto akademinei** skautijai yra netgi būtina į tokią veiklą įsitraukti. Atminkime, kad visa mūsų lietuviškoji egzistencija yra atremta į Lietuvos išsilaisvinimo viltį. Jei Lietuvai laisvės rytojus neišauš, bergždžias yra mūsų visų organizacijų darbas ir lietuviybės išlaikymo pastangos. Todėl pats esminis darbas lietuviškoje plotmėje yra tas, kuris tiesioginiai ar netiesioginiai prisideda prie Lietuvos laisvės kovos. Ir todėl visi sąmoningi lietuviai, ypatingai inteligentija, turi prie šios kovos prisidėti. FSS-gai, kaip aukštąjį mokslą baigusių sąmoningų lietuvių organizacijai, būtų tiesiog nusikaltimas Lietuvos laisvinimo akcijoje aktyviai nedalyvauti. Galime tokio darbo nereikalauti iš vilkiuko ar geltonšlipsisio, tačiau Filisterių S-gos darbo plane turi būti konkretus ir pozityvus pasisakymas Lietuvos laisvinimo klausimu. Jei mes užimsime šiuo atžvilgiu pasyvią pažiūrą, tai ta pažiūra neabejotinai persiims ir mūsų jaunieji nariai — Korp! Vytis senjorai ir ASD tikrosios narės ir kandidatės. Ir tokiu būdu didžiausia studentų organizacija (jei dar galioja prieš kelius metus su-

Momentas iš

II Tautinių šokių

šventės.

G. Peniko nuotr.

rinkti Liet. Stud. S-gos duomenys), o per šią organizaciją ir didžiausia mūsų priaugančios inteligentijos dalis būtų pratinama prie pasyvumo Lietuvos laisvinimo reikaluose. Tokia padėtis yra visiškai nepriimtina. Ji yra kenksminga lietuvių tautos gyvybiniams interesams. Deja, ji iki šiol egzistavo. Mano giliu įsitikinimu pribrendo laikas tą padėtį pakeisti. Jei kituose kraštuose studentai kelia revoliucijas ir dėl savo krašto laisvės galvas guldo, tai mūsų studentija bent kukliais darbais turėtų įsipareigoti prie savo krašto laisvinimo pastangų prisidėti. Ir mums, filisteriams, yra aiški užduotis jiems parodyti pavyzdį.

Su tais mūsų kritikais, kurie vengia bet kokių diskusijų, kur yra minima žodis "politika", sutarkime to žodžio nenaudoti. Jo vietoje naudokime tolygų išsireiškimą, būtent — Lietuvos laisvės kova. Toks išsireiškimas gal net tiksliau apibrėžia mūsų šios dienos diskusijų objektą, negu žodis "politika", nes "politika" suprantama ne tik kova dėl Lietuvos laisvės, bet taip pat ir visos šalutinės nelemtos tos kovos išvados, kaip pvz., tarpgrupiniai politinių organizacijų ginčai ir pan. Mūsų tokie negatyvūs reiškiniai neinteresuoja, ir į tuos klausimus mes nenorime gilintis. Mums rūpi tik pozityvi talka Lietuvos laisvinimo pastangoms. Netikiu, kad atsirastų bent vienas filisteris skautas, kuris pasisakytų prieš reikalą diskutuoti politinius klausimus šia susiaurinta, bet esmine prasme.

Turime laisvą žodį ir mintį kelti klausimus ir ieškoti sprendimų, kurie geriausiai atitiktų mūsų įsitikinimams, mūsų pajėgumui ir mūsų pareigos jausmui tėvynei tarnauti. Turėdami tokias galimybes, tikiu, prieisime tinkamų išvadų, kurios atvers mums naujas veiklos gaires. Šios gairės turėtų pagyvinti mūsų veiklą, išjudinti mus iš snaudulio ir įprasminti mūsų šūkį Ad meliorem.

Fil. ROMAS KEZYS

Šios mintys buvo pareikštos išanginio žodžio skaityto FSS politinės veiklos konferencijos atidarymo metu, 1963 m. birželio mėn. 1 d. Čikagoje.

“NEORNAMENTUOTOS KALBOS GENERACIJA”

— ALGIMANTAS MACKUS

ILONA GRAŽYTĖ

*Call Death not a lesser name
Dead men I've known called Death less
A stubborn roar is a sad error
Nor valor once resuscitated be valor again*
Gregory Corso

Kiekviena praeinanti karta turi rašytojus, kurie kalba jos vardu. Kartais jie pranašai, mokytojai, kovotojai, herojai; kartais kritikai, smerkėjai, egzilai, bandą suprasti arba pabėgti nuo savo laiko dvasios. Vieni rašo sprendimus ir kaltinimus, kiti — epitafas. Yra poetų, kuriuose ryškiai atsispindi ne vien individo amžina kova su savimi, bet visos kartos bandymas bent dalinai suprasti save. Apsprešti kurios kartos vardu kalba Algimantas Mackus yra ypatingai sunku.

Kas gi ta “neornamentuotos kalbos generacija”, kurią vyresnioji karta dažnai vadina “jaunais, piktais žmonėmis”? Kokios problemos ir konfliktai daro juos “piktais” ir Mackaus poezijai duoda savotišką kartumą? Kiekviena generacija turi savo problemas, iš kurių daugiausiai išauga arba jas pamiršta. Blogiau, kada generacija nežino kam priklauso. Todėl, galbūt, esame ir pikti. Todėl, kad neturėjome savo pranašų nei herojų, apie juos tik girdėjome; todėl, kad išėjome iš namų per maži, o atėjome į kitus per dideli; todėl, kad gyvename tarp dviejų kartų, kurios abi turi labai ryškius įstatymus ir fetišus, kuriais absoliučiai tikėti negalime. Ir todėl iš mūsų nėra ir niekad nebus “tikrų lietuvių” (kaip tą terminą supranta vyresnioji karta), nei “tikrų amerikonių” (kaip tą supranta jaunesnioji karta). Kryžkelių generaciją analizuojant galima prirašyti knygas ir pilno atsakymo nerasti. Viena yra aišku: teks balansuoti tarp dviejų, dažnai antagonistišku, polių ir dažnai kils klausimas ar visas blaškymasis yra ko nors vertas ir atsakymas niekad nebus paprastas taip ar ne, juoda ar balta, gera ar bloga. Augintiniams kartais sunku žinoti kas jie yra ir duoti griežtus atsakymus.

Šios generacijos vardu kalba Algimantas Mackus. Jo žodžiais tai “Šauksmas išklydusios generacijos”, nešančios prakeikimą — “be atvangos, be poilsio iš niekur į niekur”. Lietuvių poezijoje Mackaus yra naujas balsas ir sutinkamas įvairiai, bet niekad indiferentiškai. Pasikalbėjus su žmonėmis, skaičiusiais šią knygą, pastebi įvairias reakcijas — vieni šioj poezijoj randa atgarsį, kiti ją labai griežtai atmeta, ypatingai susidūrus su “nedelikatnais” žodžiais arba idėjomis kaip “sterelizuota meilė”, “ho-

moseksuališki angelai” ir t. t., dar kiti poetui atleidžia, tai yra “gerai, kad dar iš viso rašo, jaunų rašytojų labai trūksta” grupė. Kokia reakcija būtų, ji rodo Mackaus poeziją esant savita ir gyva.

Pasaulis, kurį randame Mackaus poezijoje yra uždaras, pilnas staigių nuotaikos lūžių, kalbą nuoga, pilnoj to žodžio prasmėj, “neornamentuota” kalba. Mirtis, beviltiškas dialogas su Dievu, nepajėgumas sulaužyti narvo, kuriame blaškosi vidujinė asmenybė, bandydama surasti kontaktą su kitais, sudužusios žemės šukės, tai pagrindiniai šio pasaulio bruožai.

Mackaus poezijoje galime rasti nemažai panašumo su jauno Amerikos poeto Gregory Corso kūryba. Mintys, kurias būtų galima pavadinti “grubiomis variacijomis”, duoda pagrindą visai egzistencijai. Grubiomis, nes Mackus stengiasi kiek galima tiesiau perduoti skaitytojui jausmą ir žodžio eleganciją taip svetimą T. S. Eliot “dykumoje”, kurioje daugumas šios kartos poetų klaidžioja.

*Ištobulintos mirties
klaupiamės į vėstančią žemę,
atšauktos prisikėlimo nelaimės
meldžiam akmenėjančioj žemėj.*

(Užsklanda: Rečitatyvas ir šauksmas)

Mirtis paženkliną didelę dalį šio rinkinio eilėraščių. Ne herojiška mirtis, bet amžinas, nepakeičiamas, visą laiką šalia stovintis faktas. Ji turi ne vieną veidą. Tai “saulės iškėsimo metams”, tai mirštančiųjų procesijos gieda “kaip aštrus, neišraudojamas veidas”, tai poilsis “iškankintame plote” — amžinas medaus mėnuo su mirtimi. Mirtis, pagaliau, baisi. Iš visų šios poezijos bruožų tai pats universaliausias ir, daugumoje, geriausiai perduotas. Galbūt dėl to, kad instinktyviai žinome, kad apie mirtį reikia kalbėti begalo paprastai, kiek galima arčiau tylos, kuri ją geriausiai išreiškia.

Priminti mirtį paprastai — sunku, o prisikėlimas dažnai atšauktas. Poeto žvilgsnis į tai kas atima po mirties, į Dievo sąvoką, turi taip pat savo variacijas. Beviltiškas dialogas nėra iš tikrųjų tikslus tam vardas. Jis beviltiškas ta prasme, kad visoje Mackaus poezijoje beveik desperatiškas noras rasti kontaktą su Esybe, kuri dažnai atrodo užsidariusi tyloje, į kurią kelias nesurandamas. Ir šis noras turi keletą aspektų. Rasti daugiau negu valdančią jėgą:

*Klausau, Dieve tėve! Tamsta klausau!
Užmiršote šalmis pridengti mobilizuotus smegenis —
atleidimo nėra už tokią mirtiną nuodėmę.*

(Dvi grubios variacijos iškankintam plotui)

Rasti atleidimą žmogiškam išdidumui ir supratimą žmogiškos vienatvės (į apvalią spalvą). Pilnai išgyventi amžiną gedulą prieš viską kas be pradžios ir su pradžia, prieš visą egzistenciją (Liturgiją). Forma, kurioj šis noras pavirsta šnibždėjimu yra nevienoda. Abstrakčios idėjos kartais sunkiai nusikrato savo svorio, eilėraštis tartum suakmenėja:

*Čia niekas daugiau neateina gyventi:
čia ateina pažinti žemės perversiškumą,
rokiruotis tobulam lentos išdalinime
vieną vienintelį kartą
prieš vienintelę tobulą įtampą;
čia ateina supaprastėti
prieš dangaus tribunolo
iš kalno paskelbtą sprendimą.
(Į tobulą įtampą)*

Kada mintis perduodama kiek galima paprasčiau, eilėraštyje daugiau gyvybės, neornamentuota kalba randa savo tikrą prasmę:

*Minkštavilnių avinėlių kūnai, —
tegul jie klaupiasi skabyt žolės
į vėstantį, suartą žemės delną,
kur būta žodžio.*

(Užsklanda: Rečitatyvas ir šauksmas)

Mackaus noras surasti kontaktą su Dievu netelpa į jokių iš anksto paruoštus rėmus. Galime rasti elementų, kurie prieštarauja vienas kitam kaip ir bet kuriame poete, kuris ieško tikėjimo ir nenori šio ieškojimo išreikšti sentimentalėmis frazėmis. Taip ant T. S. Eliot idėjos ir realybės krenta šešėlis, taip Gregory Corso klaunas eina per "His dreadful tightrope", taip Mackaus gerasis John'as kalbasi su Lordu.

Mackaus pasaulis uždaras, iš jo sunkiai išeinama:

*Maitinuos savimi:
sąnariams — kondoras,
sąnariams esu hiena.*

(Hermetiškoji daina)

Jame giliai įleidę šaknis mirę daiktai ir vaizdai, pasaulyje, kuriame poetas visą laiką "sugrižta neišėjęs". Vaikystės skeveldros, atgarsiai kažkur toli išblėsusios praeities gaubia visą šį pasaulį savotiška praradimo nuotaika. Praradimo dar sunkesnio, nes tikrai nežinoma, kas buvo prarasta.

*Iš mirusios jūros dugno jau iškėliau hieroglifus,
o nežinau kur tikroji mano kapo vieta.
Senos valstybės herbas išlaikė numatytą skaudų
pasimatymą su savo karžygiais.
Atėjo emigrantas paryčiu, kai paprastai užteka saulė,
ir dairėsi kranto, žvalgėsi laivo į kaimo ir upės
sankryžą.*

(VII — Augintiniai)

Kadangi neornamentuotos kalbos generacija bando save išreikšti kiek galima paprastesniais žodžiais, praeities ilgėjimasis, praradimas, priėmimas ar atmetimas niekad nebūna išreiškiamas turtingais vaizdais. Iš uždaro pasaulio poetas nekalba kitiems, o sau kalba be egzultacijos. Todėl ir tonas visuose eilėraščiuose yra gan vienodas. Veltui čia ieškosi muzikalumo, spalvingumo ar dramatiško pakilimo. Kai kurių eilėraščių forma perduoda ar imituoja liaudies dainos ritmus, bet ir čia jaučiama, kad ne forma ir ne skambesys yra poeto pirmasis rūpestis. Jei taip būtų galima

Grupė darbuotojų ir budėtojų prie ASS surengto Lietuvos paviljono Čikagos Tarp-tautinėje Prekybos Parodoje: Iš kairės: V. Šliūpas, B. Koncytė, K. Jėčius, Miss Lithuania — Irena Mosčėnikaitė, gen. Konsulas dr. P. Daužvardis, J. Stunlytė, V. Germanas, V. Kanišauskaitė, V. Rūbas ir A. Vengris. V. Noreikos nuotr.

išsireikšti, Mackaus poezija yra "pareiškimai", už kurių visą laiką jauti poetą, bandantį pasakyti tai, kas labai svarbu pasakyti ir kam trūksta žodžių. Gimtosios žemės praradimas nebus geriau neornamentuotos kalbos generacijos pasakytas kaip:

*Nėra gimtosios žemės!
Nėra kad tykiai plauktų Nemunėlis
ir aviža prašytų būti dailiai pasėta
(VIII — Augintiniai)*

Šis Mackaus rinkinys yra daug vientisesnis negu pirmasis. Be abejo jo poezija praeis dar ir tolimesnę evoliuciją. Poeto palinkimas į abstraktumą yra didžiausias pavojus, nes poezija, kurios kertinis akmuo yra egzistencijos problema, gali pavirsti į visiškai uždara dialogą su savimi, kuriame skaitytojas jau neturi vietos. Iki šiol to neįvyko. Į Mackaus kūrybinį pasaulį įeiti nėra lengva, bet nėra abejonės, kad jis paliečia kiekvieną, kuriam gyvenimas nėra formulė, o ypatingai augintinius.

*Šiaurės vandens kryptim
ošia šermėnų giesmė.
Ji laukia aido.
Bet jūra mirus.*

*Jei dar yra nepadalinto laiko —
nuo vakar likusios gražos,
būsime sūnūs ir dukterys.
(Po Augintinių)*

FSS SUVAŽIAVIMAS

Gegužės 31 - birželio 2 dienomis Čikagoje vyko trečiasis Filisterių Skautų Sąjungos visuotinis suvažiavimas, pasižymėjęs veiklos gairių ieškojimu. Bandymai suintensyvinti veiklą pasireiškė dvejopai. Viena -- studijinė suvažiavimo dalis turėjo uždavinį išdiskutuoti kelią, kuriuo aktyviai įsijungti į Lietuvos laisvinimo darbą. Antra — tai centro valdybos išrinkimas Clevelande, tuo ją iškeliant iš apatijos liga sergančių Čikagos filisterių tarpo.

Šeštadienio ryte, sudarius kворumą, CV pirm. fil. Kęstutis Jėčius atidarė suvažiavimą. Pirmininkauti buvo išrinktas Romas Kezys, sekretoriauti Dalia Germanaitė. K. Jėčius savo pranešime nusiskundė, kad iš 300 filisterių vos trečdalis yra aktyvūs, jei aktyvumą galima spręsti nario mokesčio sumokėjimu. Veiklių narių skaičius dar mažesnis. Suvažiavime asmeniškai ar su įgaliojimais dalyvavo apie 70 narių.

Toliau pranešimus darė CV nariai: dr. I. Užgirienė, A. Stepaitis, R. Korzonas, revizijos komisijos nariai — R. Penčylienė, G. Stepaitytė, D. Tijūnėlis, "Mūsų Vyčio" redaktorius, ASS vadijos pirm. V. Šliūpas ir visa eilė skyrių atstovų. Dr. Vydūno Šalpos Fondo valdybos narys A. Vengris pranešė, kad per pereitus dvejus metus buvo suteiktos 15 studentų piniginės pašalpos. Kalėdinių atviručių vėjus pavyko, nors buvo nemaža nusiskundimų atviručių menine išvaizda. Bendrai, fondo finansinis stovis nėra blogas, o visa eilė anksčiau paremtųjų paskolas gražina.

Po pietų, kuriuos gardžiai paruošė visa eilė sesių filisterių, adv. A. Lapinskas, 30-ties metų vietinės amerikiečių politinės veiklos veteranas, gyva ir energinga kalba nušvietė kelius "Kaip lietuvis gali įsijungti į Amerikos vietinę politiką ir būti naudingu lietuvių tautai". Kad įsijungus į vietinę politinę veiklą, reikia įsijungti į vieną iš politinių partijų. Būti bepartyviu neįmanoma. Kaip pavyzdžiu tokio partinio įsijungimo prelegentas plačiai kalbėjo apie lietuvių respublikonų grupę, kuriai vadovavo adv. Antanas Olis. Šios grupės organizuotojai "priėjo išvados, kad lietuvis negali būti naudingas čia Amerikoje savo tautai, jeigu jis nepasineria į vietos politinį gyvenimą visu kūnu ir dūšia". Čia jis dirba savo pasirinktoje partijoje, dirba šiam kraštui, bet visą laiką sąmonėje jis galvoja kaip gali būti naudingas lietuviškam reikalui. Bendrai partinė politika mažai atsižvelgia į tautinių mažumų reikalus. Jeigu tai kartais daroma, tai būna tik rinkimų metu, o jiems praėjus visa pamirštama. Jeigu pavyksta kopti partijos mašinoje, susidaro progos per darbą petis į petį su eile aukštų pareigūnų, kuriuos vėliau, reikalui esant, galima bandyti paveikti viena ar kita kryptim tautiniu reikalu.

Panašų kelią pasirinkę lietuviai respublikonai, po sunkaus 20 metų trukusio darbo, pravedė adv. Olį į Čikagos Sanitarinio Distrikto patikėtinio postą. Su šiuo laimėjimu atsidarė durys į įtakingus valdžios pareigū-

Grupė FSS visuotinio suvažiavimo Čikagoje dalyvių. V. Germano nuotr.

nus, per kurių pažintis susidarė galimybės tinkamai pristatyti ir lietuviškus reikalus. Apie Antano Olio nuveiktus darbus lietuvių tautai šiandien gerai žinome.

Čia būtų vienas iš kelių dirbti Lietuvai naudingą darbą, kuris būtų vienas efektingiausių, bandant paveikti JAV politiką į mums naudingą kryptį.

Po šios paskaitos prasidėjo studijinė suvažiavimo dalis — politinio pobūdžio veiklos klausimu. Įžanginiame žodyje moderatorius R. Kezys davė visą eilę argumentų, kodėl FSS nariai turėtų kryptį į šį veiklos barą. Tiems, kurie pabūgsta žodžio “politika” jis pasiūlė naudoti “tolygų išsireiškimą, būtent — Lietuvos laisvės kova”.

Sekančiai buvo pristatyti Lietuvos laisvinimo pagrindinių veiksmų — VLIK'o, ALT'o ir Lietuvių Bendruomenės atstovai, kurie supažindino dalyvius su šių organizacijų tikslais, veikla, praeitimi bei atliktais darbais.

Pirmasis kalbėjo L. Šmulkstys VLIKo vardu. Apžvelgęs veiklą, istoriją prelegentas kiek plačiau sustojo prie vienos iš problemų, liečiančių Vliką — tai jaunimo šalinimasis nuo laisvės darbo. “Pakovoti dėl laisvės idėjos ar nebūtų uždegantis darbas”? Basanavičius ir Kudirka dar studentais būdami kalnus nuvertė; gimnazistai nuo 3 klasės Lietuvoje šiame darbe dirbo. “Jaunimo nėra Vlike. Tai tragiškas dalykas. Veikėjai, turį virš 60 metų, neturi pavadootojų. Jaunimas turėtų susidomėti politine veikla ir jungtis į savą lietuvišką politiką. Čia mokslus ėjusių, žinančių kalbą, papročius, tradicijas Vlikui labai, labai reikia. Yra daug darbų, kur jaunimas reikalingas”. 1962 m. konferencijoje buvo nutarta sudaryti iš jaunų akademikų patariamą grupę Lietuvos laisvinimo darbams plėsti ir intensyvinti. Visos organizacijos buvo kviestos, bet šiandien tokios grupės nėra, net daugelis į raštus neatsakė. Vlikas turi radio valandėles trans-

liacijoms į Lietuvą per Madrido ir Vatikano stotis. Iš visų kvieštų jaunimo organizacijų vieninteli skautai reguliariai teikia žinias apie savo veiklą ir jaunimą svetimuose kraštuose bendrai. Prelegentas siūlė skautams šį darbą dar praplėsti. Kaip viena priežasčių jaunimo pasyvumui, sakoma, yra partijų tarpusavio peštynės. Praėjusioj Vliko sesioj tų peštynių pasigesta. Visi su viskuo sutinka. "Toks vienos nuomonės viešpatavimas eina į pasyvumą, žudo aktyvumą ir organizacijai yra neigiamas. Netik peštynių nėra, bet jų trūksta".

Dr. V. Šimaitis kalbėjo Amerikos Lietuvių Tarybos vardu. Jis pažymėjo, kad ALT veikla ribojasi JAV teritorija, o organizacijos tikslai yra: 1) Jungti visas demokratines lietuvių jėgas bendram Lietuvos išlaisvinimo darbui. 2) Skatinti Amerikos lietuvius remti JAV pastangas, siekiant pastovios taikos, pagrįstos teisingumo ir demokratinės laisvės pagrindais. 3) Kovoti dėl Lietuvos valstybės atstatymo jos istoriniai etnografiškose sienose, su reikalingais etnografiniais ir geografiniais korektyvais. 4) Dėti visas pastangas, kad būtų sustabdytas lietuvių tautos naikinimas, trėmimai, rusifikacija. Siekti, kad būtų sugrąžinti iš vergų stovyklų ištremtieji ir kalinamieji. 5) Teikti pagalbą Lietuvos žmonėms jų kovoje dėl laisvės ir globoti pabėgusius nuo priespaudos ar ištremtus jos piliečius. 6) Skleisti visuomenei teisingą informaciją apie Lietuvą ir ginti ją nuo okupanto ir prieš prasimanymų ir šmeižtų. 7) Kooperuoti su Lietuvos respublikos įstaigomis ir Lietuvos piliečių susibūrimais, kurių tikslai atitinka ALT tikslus. Prelegentas pabrėžė, kad į ALT jungiasi nevien politinio pobūdžio, bet ir kultūrinės grupės ar sambūriai. "Į ALT gali įstoti kiekviena lietuvių centrinė organizacija, jei ji to nori ir jei jos santvarka atitinka ALT statutui".

K. Drunga energingu žodžiu klausytojams pristatė Lietuvių Bendruomenę. Pradžioje jis pabrėžė, kad populiariaja prasme suprantama politikos sąvoka netinka mūsų laisvės kovoms išreikšti. Tai ką nušvietė adv. Lapinskas, ar kai Lietuvos kunigaikščiai siekė krašto sienas praplėsti, ar mūsų santykiai su Lenkija — tai yra politika. Nei 1863 m. sukilimo, nei herojiškos partizanų kovos, nei mūsų šiandieninio siekimo Lietuvos valstybę atstatyti netinka vadinti politika. Lietuvių Bendruomenės veiklos gaires nustato jos charta, kurios rėmuose veiklos interpretacija gali būti įvairi. "Toje chartoje yra vienas konkretus įpareigojimas, būtent, kovoti ir veikti dėl Lietuvos laisvės ir šia prasme, jei kas nors sako, kad bendruomenė turėtų užsiimti kultūra ar neužsiimti politika, tai greičiausia papildoma savo ūsų nuodėmę, nes pagal chartą ir pagal visos lietuviškos veiklos prasmę, bendruomenė į tai kas dar iš rutinos vadinama politika netik kad teisę turėtų, bet yra įpareigota".

Po šio simpoziumo sekė dr. Tomo Remeikio paskaita, kurioje jis plačiai nušvietė "lobby" grupės kelią, bandant paveikti į JAV užsienio politiką. Tas kelias, kuris kai kurių kitų tautinių mažumų jau yra gana sėkmingai bandytas.

Išklausęs pranešimus ir, po intensyvių diskusijų, suvažiavimas priėmė nutarimą pareikšti norą įstoti į ALT nariu, prieš tai išaiškinus šio žingsnio juridinę pusę. CV buvo įpareigota ištirti ar LSS statutas varžo Fil. Skautų Sąjungai įeiti į šį Lietuvos laisvės darbo organą. Skautiškas šaknis tu-

rinčiai organizacijai yra nepaprastas sprendimas. Jis pribrendo mūsų tautos padėties įtakoje ir per eilę metų vis didėjančiam skaičiui narių pageidaujant FSS bendro, organizuoto išjungimo į aktyvesnę laisvės darbo vagą. Šituo nutarimu 1963 m. suvažiavimas yra išskirtinis.

Sekmadienį, Jaunimo Centro patalpose įvyko naujos FSS centro valdybos rinkimai ir uždaromasis posėdis. Centro valdybon buvo išrinkti šie Clevelando skyriaus filisteriai: Andrius Šenbergas, Vytautas Kamantas, dr. Mykolas Vaitėnas, dr. Stepas Matas ir Audronė Gelažytė. CV iš Čikagoš iškėlimas buvo jau pribrendęs. Čikagiškiai, nors skaičium gausiausi, nuo pat akademikų skautų veiklos atkūrimo Amerikoje sudarydavo ASS centro organus. Šis darbas per eilę metų, atrodo, skyrių nualino. Tai atsiliepė į filisterių veiklą, o ypač po to, kai Lietuvių Skautų Sąjungos taryba, pirmija ir vadijos susispietė Čikagon ir į jų darbą įsijungė visa eilė aktyviausių filisterių. Reikia laukti, kad naujoji valdyba į FSS veiklą įneš naujų minčių ir, kas svarbiausia, energijos.

Rinkimus pravedė mandatų komisija iš A. Stepaičio, dr. V. Užgirio ir D. Tijūnelio. Po rinkimų buvo pateiktos ir priimtos suvažiavimo rezolucijos, kurias paruošė komisija, sudaryta iš dr. T. Remeikio, dr. S. Mato ir V. Germano.

V. D.

Atlanto Rajono skautai vyčiai ir vyr. skautės savo sąskrydyje birželio 10 d. YWCA stovyklavietėje netoli New Yorko.

V. Alksninio nuotr.

DAKTARO LAIPSNIS SUTEIKTAS T. REMEIKIUI

1963 metų birželio mėn. Illinois Universitetas apdovanojo fil. Tomą Remeikį filosofijos daktaro laipsniu. Miela yra sveikinti Tomą ir bendrai džiaugtis kas met daugėjančiomis aukščiausius mokslo laipsnius gavusių lietuvių gretomis.

Tomas Remeikis gimė Raseiniuose 1934 m. gruodžio 7 d. Pradinius mokslus pradėjo Varlaukyje, o Oldenburge lankė lietuvių gimnaziją, kur baigė keturias klases. Vidurinius mokslus užbaigė jau JAV 1953 m. Tais pat metais įstojo į University of Illinois politinius mokslus studijuoti. Bakauro laipsnį su "Honors in Liberal Arts and Distinction in Political Science" atžymėjimais Tomas gavo

1957 m. Toliau studijuojant ir parašius tezę tema "Komunistinio Švietimo Teorija ir Praktika", 1958 m. jam suteiktas magistro laipsnis. disertacija daktaro laipsniui gauti buvo tema "Lietuvos Komunistų Partija: Istorinė ir Politinė Studija".

Skautauti Tomas pradėjo 1950 m. Cicero. Vėliau davė skauto vyčio įžodį, 1956 m. gavo Korp! Vytis spalvas, ėjo draugininko, tunto stovyklos adjutanto ir 1955 m. — stovyklos viršininko pareigas. Šiuo metu pask. Remeikis yra Lietuvių Skautų Sąjungos Tarybos narys, Lietuvių Skautų Brolijos narys ir tarptautinių reikalų skyriaus vedėjas.

Tomo akademinė - visuomeninė veikla plati ir vaisinga. 1955 m. pirmininkavo Navy Pier "Lituanicos" klubui, o Santaros stovykloje gavo veikliausio JAV studento premiją. 1956 m. buvo Lietuvių Studentų Sąjungos Užsienio skyriaus ir Lituanus redakcijos narys, Urbanos skyriaus pirmininkas ir buvo išrinktas į Stud. Sąjungos centro valdybą. Per eilę metų jis uoliai bendradarbiavo spaudos darbe, 1958-1961 m. buvo Mūsų Vyčio redakcinio kolektyvo narys, 1959-1960 m. Studentų Gairių vyr. redaktorius, o nuo šių metų birželio mėn. Lituanus žurnalo vyr. redaktorius. Dabar fil. Remeikis atstovauja Liet. Studentų Sąjungą Amerikos Lietuvių Taryboje ir nuo birželio mėn. yra ALT Valdybos narys.

Visa lietuviškoji skautija didžiujasi šiuo brolio Tomo laimėjimu ir linki sėkmės ir energijos darbui pasirinktoje srityje.

IVYKIAI IR KOMENTARAI

Šiandien, kai eame veiklos barų diskutavimo laikotarpyje, kiekviena mintis šiuo klausimu gali būti vertinga. Todėl žemiau perspausdiname šių metų birželio mėn. 26 d. "Dirvos" numeryje tilpusį vedamąjį.

Intelligentių pajėgų neveiklumo priežasčių ieškant

Čia keliamas klausimas kilo pavarčius ką tik gautą Mūsų Vytį (2 nr.), leidžiamą Akademiniio Skautų Sąjūdžio. Trumpas V. G. (greičiausia, redaktoriaus Vytauto Germano) vedamasis atviras, tiesus, bet kartu ir būdingas.

V. G. sako: "Jau baigiasi tre-tieji Filisterių Skautų Sąjungos egzistavimo metai. Kuo ji gali didžiutis, pasidžiaugti? Gal tik egzistavimu. Jos atliktų darbų balansas menkas".

Be abejo, būtų nekuklu mes-tis į diskusiją su organizacija, kuriai nepriklausai. Iš pirmo žvilgsnio ir iš tolimesnių straipsnio vietų aiškėja, kad tai lyg ir vienos organizacijos vidaus reikalas. Jį tokiu ir palikim.

Svarbu, tačiau, būdingas mo-mentas, kuriame iškeliami veiklesnių tos organizacijos skyrių veikimo pobūdis. Sako-ma, kad skyriai, kurie narius

skaičiuoja ne šimtais, bet vos dešimtim, rengia minėjimus, studijų dienas, dalyvauja Ka-ziuko mugėj.

Atrodo, kad čia ir glūdi "apa-tijos liga", kada filisteriui-aka-demikui tenka savo aktyvumą pašvesti — Kaziuko mugėj!

Tiesa, ten pat nurodoma filis-terių veiklai reikalingi tikslai — tai skautavimas.

"Tie, kurie sugeba, turėtų pri-siminti studijavimo metu už-mirštą skautavimą ir grįžti į vienetus vadovais, patarėjais, instruktoriais".

Čia jau tikslesni uždaviniai ir konkretesnės veiklos sritis. Svei-kai žiūrint, ne vienam kils klau-simas, kodėl skautai, atsiekę akademinį išsilavinimą, ragina-mi eiti į skautų vienetus ins-truktoriais ar patarėjais? Ko-dėl tas kelias grįžimui į savąją organizaciją turi eiti per kitą organizaciją, per specialų žur-nalą (yra gi dar Skautų Aidas), per "naujų" tikslų veiklai ieš-kojimą? Ar tai tik nebus su-per-organizacija, išsiblaškiusi į visą eilę kategorijų, kurioms ne-beužtenka nei vadovybių nei veiklai reikiamos koncentraci-jos, o lėšos eina paskiriems žur-nalams, kuriems lieka tik skun-

FSS suvažiavime — iš kairės fil. D. Germanaitė sekr., fil. R. Kezys suvažiavimo pirm., simpoziumo prelegentai: V LIK'o atstovas — L. Šmulskštys, ALT — dr. V. Šimaitis ir Liet. Bendruomenės — K. Drunga. V. Germano nuotr.

dus apie organizacijos neveiklumą pareikšti...

Gauni paradoksišką vaizdą — organizacija virš organizacijos, vadovybė prie vadovybės, o kas gi lieka su skautiškuoju jaunimu?

Paskatinimas grįžti į skautiškojo jaunimo eiles vadovais, moraliniu ir materialiniu tos organizacijos užnugariu, atrodo, bus logiškiausias kelias, kuriam skautijai atsidavę žmonės turėtų atkreipti dėmesį.

Jaunimo auklėjimo ir lietuviškoje dvasioje išlaikymo problema yra viena aktualiausių. Ta problema liečia ne vien skautiją. Ir filisterių problema lieka aktuali tol, kol filisteriai savo susiorganizavimą nepaverčia išėjimu "veiklos pensijon", gi po poros veiklos metų apsergama apatija ir "veiklos gairių ieškojimu".

Tai niekas kitas, kaip jau kartą Dirvoje minėtos super-organizacijos pasėkmės. Yra organizacija turinti tikslus, joje atsiranda ir darbas. Organizacijos pulverizacija apkraunama didelę dalį veiklių žmonių techniškais vadovybės darbais, "tikslų veiklai ieškojimu" ir kitais pasireiškimui ir egzistencijos patiesinimui reikalingais darbais, kurie ir negali kitu kuo užkrėsti, — tik nuostalgija. (j. č.)

Kaip matome, plačioji visuomenė kreipia atydų dėmesį į akademinės bei filisteriškos kartos organizacijas ir randa reikalo jų veiklą ir problemas komentuoti. Už tai esame dėkingi ir tikime, kad visų gerų minčių, idėjų suma yra formulė keliui į tobulėjimą.

ALGIRDAS MARCHERTAS, PH. D.

Tenka džiaugtis, kad mūsų jaunimas nenuleidžia rankų ant pirmųjų mokslo laipsnio laurų, bet kopia aukštytyn į darbo ir mokslo viršūnes. Štai vėl šių metų birželio mėn. Nebraskos universitetas Algirdui Marchertui suteikė filosofijos daktaro laipsnį.

Algirdas specializavosi teoretinės ir pritaikomos mechanikos srityje ir daktarato laipsniui apgynė dizertaciją "Analysis for Deformation of a Nuclear Reactor Grid Structure". Studijuodamas Nebraskoje buvo pakviestas į garbės organizaciją Sigma Xi.

Naujasis daktaras yra baigęs Illinois universitetą Urbanoje, kur taip pat įsigijo ir magistro diplomą. Siekdamas aukštesnio laipsnio, Algirdas Urbanoje dėstė kursus mechanikos skyriuje. Su pertraukom jau keleta

metų kaip dirba Argonne Nat'l Laboratory prie Čikagos. Pažymėtina, kad Algirdas, būdamas Argonne mokslinio personalo nariu jau ruošė savo dizertaciją.

Į skautų organizaciją fil. Marchertas įstojo Vokietijoje, Uchtės lietuvių stovykloje. Pradėjęs studijuoti Čikagoje jis buvo priimtas į Korp! Vytis ir nuo tada aktyviai dalyvavo ASS gyvenime. Jis yra ėjęs Korp! Vytis centro valdybos nario pareigas ir dirbęs "Mūsų Vyčio" techniškam kolektyve.

Kartu su visais fil. Algirdo draugais linkime jam sėkmingai tęsti pradėtą darbą savo pasirinktoje srityje. Tikimės, kad ir toliau jis nepamirš skautų organizacijos bei bendros lietuvių kultūrinės ir visuomeninės veiklos.

Grupė hamiltoniečių II-je Tautinių Šokių Šventėje.

G. Peniko nuotr.

KĄ RAŠĖ JUNJORAI IR KANDIDATĖS

Vienas pagrindinių uždavinių ASD kandidatėi ar Korp! Vytis junjorui ruošiantis tapti tikrąja nare ar senjoru yra parašyti savystovę temą lietuvių kalboje. Kandidatai yra skatinami pasirinkti temas tautiniais, skautiškais, lietuvių jaunimo problemų ar veiklos klausimais.

Redakcija tikisi, kad skaitytojams, o ypač tikroms narėms, senjorams ir filisterėms-iams, bus įdomu paskaityti, kokias temas kandidatai pasirenka. Kandidatės ir junjorai gal gaus minčių ir inspracijos savo temoms.

Išskyrus vieną, visos sekančios temos yra rašytos Čikagos skyriuje. Laukiame, kad ateityje ir kiti skyriai prisiųs temų kopijas. Skaitytojų prašome, kad parašytų kaip jiems ši mintis, pateikti temų santraukas, patiko ir ar vertėtų tai ateityje tęsti.

Numirėliai, Vėlės ir Dvasiaregiai Lietuvių Tautosakoje Alfredas Tričys, Čikagos skyrius

“Mūsų liaudies pasakojimuose apie mirtį ir numirėlius bei su tuo susiję papročiai aiškiai rodo, kad lietuviai iš seno tikėjo į žmogaus egzistencijos nesibaigimą su mirtim. Miręs žmogus ir toliau gyvena, kaip ‘gyvas numirėlis’ ar vėlė”.

Brolis Tričys apžvelgia dvejopo pavidalo dvasias: turinčias medžiagišką kūną — yra matomos, girdimos; ir nematomos vėlės, kurios gali matyti ir girdėti, bet nekalba ir nėra žmonių matomos. Šių vėlių ypatybės yra smulkiai aprašytos.

Jeigu yra vėlių, tai, žinoma, yra ir žmonių, kurie jas mato — dvasiaregių. Senjoras Tričys paaiškina kaip dvasiaregiu galima tapti, kokios jo ypatybės. Jei kas iš skaitytojų norėtų būti dvasiaregiu, turėtų: a) būti gimęs vidurnaktį, ketvirtadienį, per Visus Šventus arba Vėlines; b) būti krikštytas ketvirtadienį; c) pasinaudodamas dvasiaregiu gyvuliu, pavyzdžiui — pažiūrėti į dvasias lojančio šuns ausį; d) pažiūrėti į lavoną per grabo lentos šakos skylę; e) pažiūrėti per kapinėse rastą ir nužvilgintą žiedą; ir t. t.

Tikrieji Faktai apie Lietuvos Įjungimą į Sovietų Sąjungą Danguolė Markutė, Čikagos skyrius

Tema entuziastiškai giliasi į istorinius faktus mėginant praskleisti Sovietų Sąjungos skelbiamą melą apie lietuvių tautos savanorišką įsijungimą į SSSR.

II Tautinių šokių šventės Čikagoje bendras vaizdas.

J. Tamulaičio nuotr.

“...Rusija dideliu spaudimu privertė Lietuvos vyriausybę pasirašyti aktą, pagal kurį buvo įsteigtos raudonosios armijos bazės Lietuvoje... Greit po to į Lietuvą buvo įvesta 20,000 raudonosios armijos gerai apginkluotų karių. Kompensacijai Lietuvai grąžino Vilnių.

Toliau sesė Markutė rašo apie rusų ultimatumo paskelbimą reikalaujant

“...a) Atleisti iš pareigų Lietuvos vidaus reikalų ministerį Skučą ir saugumo departamento direktorių Povilaitį, ir nubausti už tiesioginį raudonosios armijos karių žudymą. b) Perduoti Lietuvos valdžią tokiems žmonėms, kurie mokės sugyventi su rusais pagal pasirašytą sutartį. c) Lietuva privalo papildomai įsileisti raudonosios armijos karių neribotą skaičių, kurie išlaikytų Sovietų Rusijos bazių saugumą Lietuvoje.”

Baigdama, ji meta žvilgsnį į 1933 metų tarptautiniame suvažiavime padarytus nutarimus apibudinant krašto agresorių arba užpuoliką, ir prieina išvados, kad Sovietų Sąjunga neabejotinai, istorinių faktų akyvaizdoje, atitinka agresoriaus rolei lietuvių tautos pajungime.

Akademinio Skautų Sąjūdžio Ideologija Tremtyje

Rimantas Griškelis, Detroito skyrius

Temos įvadas trumpai peržvelgia pagrindinius skautų ideologijos dėsnius ir stato klausimą: “Ar lietuviai skautai akademikai gali pritaikyti šią ideologiją dabartiniam gyvenimui tremtyje?” Temos autoriaus atsakymas yra teigiamas ir jis bando aptarti būdus kaip tai įvykdyti.

Pirmasis ideologijos principas yra Dievui. Lietuvoje šis dėsnis buvo pilnai pildomas, tam nėra kliūčių ir čia tremtyje.

“JAV konstitucijoje yra pripažinta, kad asmuo turi pilną religijos laisvę, išskyrus kuomet tai kenkia kitiems asmenims ar pažeidžia jų teises. Taigi, aiškiai matyti, kad šią dalį akademikų skautų ideologijos įmanoma tremtyje pilnai laikytis.”

Kitas principas yra Artimui. Brolis Griškėlis į šį aspektą pažvelgia iš bendruomeninio gyvenimo pusės. Jis rašo:

“Žmogus turi pareigą sugyventi su savo artimu, nekreipiant dėmesio į to žmogaus ideologinius principus, nebent jie kitam pakenktų. Akademikai nepripažįsta nesavos pasaulėžiūros, bet jie ją toleruoja. Lietuvoj tai buvo daugelį kartų labai aiškiai išreikšta, šią toleranciją akademikai rodo dabar ne tik lietuviškoms, bet ir svetimtaučių organizacijoms.”

Trečias ideologijos dėsnys liečia tautą. Jis tremties gyvenime yra ryškiausiai iškilęs, todėl ir Rimantas prie jo ilgiausiai sustoja. Ypač plačiai yra paliečiame lietuviybės išlaikymo problema. Kaip to siekti?

“Ar reikės atsisakyti nuo visų amerikiečių draugų, vengti Amerikos papročių, kalbos, rašto ir t.t.? Ne! Nereikia savęs klausti ko nedaryti ar vengti, bet verčiau paklausti: kaip galiu aš normaliam amerikietiškam gyvenime išlaikyti lietuviybę? Kad tai yra įmanoma — faktas, bet būdas priklauso nuo asmens. Jeigu tremties akademikas moka lietuviškai kalbėti, skaityti, rašyti, ir yra susipažinęs su Lietuvos istorija, papročiais ir jais domisi, tai jis išlaiko lietuviybę ir pildo skautų ideologinį reikalavimą, liečiantį tautą.

Tad yra aišku — skautų akademikų ideologiją yra įmanoma išlaikyti dabartinėse tremties sąlygose.”

*Irena Mosčėnikaitė, šių metų Miss Lithuania.
V. Noreikos nuotr.*

Lietuvių - Amerikiečių Kultūringumo Lygis

Rita Milkovaitytė, Čikagos skyrius

Tema mėgina apibudinti abiejų tautų vidurinio išsilavinimo žmogų, spręsdama iš pasaulinės literatūros, meno, muzikos ir kalbų žinojimo taško. Pažvelgus į abi puses autorė pripažįsta, kad lietuvis tikrai žino daugiau kalbų kaip amerikietis, tačiau ji nedrįsta daryti išvados, kad lietuvis ateivis yra daugiau išsilavinęs kaip amerikietis.

Ji objektyviai mėgina įvertinti ir amerikiečių atsiekimus ir jų išsilavinimą bei pažangumą kitose, mums nevisada pažįstamose srityse, kaip techniką ar biznį. Ji atkreipia dėmesį į faktą, kad galbūt didžiausią mūsų skirtumą sudaro vieni kitų nepažinimas.

“...aš sakyčiau, kad mes dar gerai jų gyvenimo būdo nesuprantame, lygiai kaip ir jie mūsų nesupranta.

...Kas mums, lietuviams, atrodo svetima, ir iš kur, mano nuomone, amerikiečius kritikuoti mintis kyla, yra amerikiečių socialinio gyvenimo struktūra, kuri smarkiai skiriasi nuo mūsų”.

Ji baigia siūlydama pasimokyti iš jų kas gera, o to, pasižvalgius, tikrai netrūksta.

Vis Geryn ar Vis Blogyn

Rimantas Karaliūnas, Čikagos skyrius

Savo temoje brolis Karaliūnas atvirai ir ryškiai bando pažvelgti į akademikų skautų veiklos apraiškas. Jis rašo:

“Kaip mes visi žinome, kiekvienais metais Akademinė Skautija gausėja naujais nariais, bet tuo pat metu vis nustoja senesnių narių. Kur tie akademikai dingsta ir kodėl jie dingsta, man atrodo, yra vienas iš svarbiausių klausimų, kuriuos mes turime kuo greičiausiai išspręsti. Besikalbėdamas su korporantais, į klausimą kodėl jie įstojo į šią korporaciją, gavau įvairių atsakymų. Vienam patinka šios korporacijos idealai, kadangi nėra per daug surišti su kurios politinės srovės idėjomis. Antras nori tęsti nuo jaunų dienų pradėtą skautavimą, nes jo metodai ir idėjos jam patinka. Trečias atsakė, kad jo visi draugai yra šioje organizacijoje ir įstojęs vien todėl, kad galėtų ir toliau bendrauti su draugais. Ketvirtas tai tikrai gražiai atsakė, įstojęs į šią korporaciją todėl, kad ji surengia gerą balių, moka gerai paūžti, padainuoti, o ypač, kad yra dailių sesių, kurios man patinka.”

Viena veiklos darnumą trukdanti apraiška ir yra tie nariai, kurie įstojo malonumų, paūžimų ir gerų laikų ieškodami. Jie ardo drausmę ir korporacijai nieko konkretaus neįneša. Kad to išvengti arba bent tokius atsitikimus sumažinti, senjoras Karaliūnas siūlo kreipti daugiau dėmesio į kandidatų atrinkimą ir pagyvinti junjorų veiklą. Šiuo atveju jis siūlo:

“Priimtas asmuo turėtų išpildyti sekančią programą prieš gaunant spalvas: 1) išeiti visą nustatytą junjorų programą, 2) dalyvauti kiekvienoje paskaitoje, 3) turėti daugiau diskusijų apie klausimus, kurie įeina į junjorų programą, 4) įsisąmoninti akademinės skautijos struktūrą, 5) paaiškinti kodėl stoja į akademikų skautų eiles, 6) dalyvauti iškyloje, 7) pa-

rašyti temą. Griežtesnė junjorų programa, mano manymu, būt įdomi tiems, kurie nori būti tikrais akademikais skautais”.

Temą baigdamas brolis Rimantas iškelia kitą veiklos aspektą, kuris, deja, akademikų yra apleistas, tai veikla skautų vienetuose. Jis rašo:

“Skautų vienetuose trūksta vadovų ir kiekvienais metais jų vis mažėja. Kas atsitinka su tais jaunuoliais, kurie mokyklos ir gimnazijos metu aktyviai dirba skautų vienetuose, o pradėję studijas iš skautiško eilių dingsta? Jų skautiškas patyrimas, gautas vienetuose ir taip reikalingas mūsų mažiesiems broliams, pradingsta. Visa nelaimė, kad tie broliai, įstoję į akademikus skautus, daugiau vienetuose nesirodo ir neateina su savo skautiška patirtimi vienetų vadovams į pagalbą.

Mano manymu, akademikai turėtų glaudžiau bendradarbiauti su Lietuvos Skautų Brolija, ją paremdami savo jėgomis ir skautiška patirtimi.”

Žmogus ir Beždžionė

Vida Kanišauskaitė, Čikagos skyrius

Autorė maloniai nuramina tuos, kurie nenori prisipažinti, kad iš beždžionių kilę, konstatuodama, kad jie tikrai nėra iš jų išsivystę, o tik priklauso jų giminei. Reiškia, ne protėviai, o tik giminės (pusbroliai). Ji rašo:

“Žmonija yra išpuikėjusi ir nenori prisipažinti, kad jų protėviai buvo žemos kilmės... Žmonija norėtų pasididžiuoti savo pirmaisiais protėviais, Adomu ir Jieva, ir jų kilniu gyvenimu rojuje. Bet nežiūrint ką mes norėtume tikėti, faktai lieka faktais...”

Toliau Vida įrodo, kad “...Sir Arthur Kaith savo tyrinėjimuose rado, kad tik 30% žmogaus struktūros yra skirta vien tik jam, o iš likusių 70%, 26% dalinasi su gorilom ir šimpanzėm, o ne su kitais žinduoliais...”

Ji atydziai seka evoliucinius žmogaus vystymosi procesus, net da-leisdama galimybes, kaip žmogus pritapo prie aplinkos, tuo kūniškai tobulėdamas ir kisdamas nuo beždžionės. Sesė Vida taip pat pažvelgia į religinį evoliucijos aspektą.

“...evoliucija yra priimta teologų, kurie mėgina suprasti ir išaiškinti šią visatą, kurioje mes gyvename... religija turi būti modifikuota tiek, kad atitiktų žmonijos troškimui dėl tiesos ir neatsiliktų nuo mokslininkų patarimų.”

FSS SUVAŽIAVIMO REZOLIUCIJOS

1. Suvažiavimas siūlo centro valdybai nustatyti konkrečias veiklos gaires, kurių pagalba FSS nariai būtų jungiami į lietuviybės auklėjimo darbą. Manoma, kad filisteriai turėtų kreipti daugiau dėmesio į Korp! Vytis ir ASD darbą ir prisidėti prie jaunųjų akademikų kultūrinio, visuomeninio ir skautiškojo auklėjimo.

2. Suvažiavimas atkreipia centro valdybos dėmesį į pirmojo suvažiavimo siūlytus konkrečius uždavinius ir rekomenduoja pradėti vykdyti šiuo metu aktualiausius ir realiausius darbus. Kaip vieną iš konkrečių planų, siūlome sekančiais C.V. surengti studijų dienas skautiškos ideologijos klausimais.

3. Suvažiavimas jaučia Korp! Vytis ir ASD veikloje stoką instrukcinės medžiagos ir įgalioja C.V. šį klausimą kelti ASS vadijoje.

4. FSS suvažiavimas reiškia pasitenkinimą visos eilės filisterių veikla Lietuvių Skautų Sąjungoje ir pritaria LSS vadovybės iki šiol užimtai pozicijai LSS struktūros klausimu.

5. Suvažiavimas sveikina didįjį lietuvių visuomenės veikėją, skautų bičiulį ir Korp! Vytis mecenatą Juozą Bačiūną jo 70 metų amžiaus sukakties proga.

6. Suvažiavimas dėkoja C.V. už įdėtą darbą. Padėka taip pat priklauso šio suvažiavimo rengėjams: C.V., programos ir darbo komisijoms, šeiminkėms ir Korp! Vytis, ir ASD Čikagos skyriams už susipažinimo vakaro surengimą.

7. Suvažiavimas yra nuomonės, kad FSS turi įsijungti į Lietuvos laisvės reikalų darbus kaip organizuota grupė, vengiant bet kokių srovinių įsipareigojimų.

8. Suvažiavimas įpareigoja C.V. nuolatos skatinti narius remti kultūrinėje plotmėje Lietuvių Bendruomenės veiklą.

9. Suvažiavimas išklausęs pranešimo apie New Yorke steigiamą studijuojančio jaunimo akcijos grupę Lietuvos laisvės bylai kelti, mano, kad tokia grupė yra prasminga specifinių uždavinių atlikimui.

10. FSS, užjausdama pavergtojo krašto nelaisvę, sveikina visą tautiniai nusiteikusį Lietuvos jaunimą ir linki toliau tvirtai laikyti neišvengiančiai ateisiančios laisvės idėją lietuvių tautoje. FSS jungia savo balsą prie visos patriotinės visuomenės, besąlyginiai atmesdama Lietuvos okupanto siūlomą vienapusišką, taip vadinamą, kultūrinį bendradarbiavimą. Vienintelis šiuo metu įmanomas bendradarbiavimo su kraštu būdas yra privataus asmeninio santykio būdas. FSS atmeta bet kokį santykiavimą su sovietinio režimo institucijomis ir smerkia visus tuos, kurie tokį bendradarbiavimą propaguoja ar praktikuoja ir tuo skaldo ir silpnina patriotinės išeivijos jėgas kovoje dėl nepriklausomos Lietuvos.

AMERIKOS UNEVERSITETAI

EUROPIEČIŲ AKIMIS

GIEDRĖ STATKUTĖ

Šio laiko Amerikos mokslo sistema yra keistas tradicinių ir modernių sąmpratų mišinys. Amerikiečiai pritaikė europinę mokslo sąmpratą savo praktiniams reikalams. Tuo metu geras derlius ir efektingos mašinos buvo svarbiau, kaip filosofijos seminarai. Ir dabar, tokia galvosena yra užsilikusi. Humanitariniai mokslai dar ir dabar yra dėstomi kaip technikos dalykai, kuriuos reikia iškalti, bet ne kaip intelektualinė ar estetinė patirtis, kurią reikia suprasti ir išgyventi. Audrius Pykalis (Studentų Gairės, 1961) rašo:

Amerikos universiteto funkcija yra netiek tiesos ieškojime, kiek paruošime studento užsiėmimui. Studentas lanko universitetą ne savo intelektualinį potencialą išugdyti, bet įsigyti reikiamas žinias geresniam užsiėmimui ir pragyvenimui..

Svetimtaučiai, atsilankę į šį kraštą, dažnai pastabiai iškelia amerikiečių mokslo sistemos trūkumus. Daugiausia slegianti problema dabar pasirodė esanti universitetuose perpildymas, kuris, greičiausia, kilo iš automatinio gimnazijos baigimo, reiškiančio, kad kiekvienas abiturientas skaitomas esąs kvalifikuotas studijuoti universitete. Tai priveda prie galimumo, kad gal "mokslas visiems, nors skamba puikiai teorijoje, praktiškai gali reikšti, kad jis bus niekam nepasiekiamas." (Douglas Bush, "The Humanities" Pro and Con). Rezultate, kuris jau dabar pradeda rodytis, žymią dalį universitetų kurso sudaro tokie dalykai, kurie turėjo senai būti praeiti gimnazijoje. Daug dalykų, kurie buvo pereiti gimnazijoje, turi būti kartojami universitete, todėl, kad Amerikos gimnazijų mokslo lygis yra žemas, palyginant su kitų kraštų gimnazijomis. Universitete tas lygis žymiai pakyla ir rezultate pradiniai kursai, pavyzdžiui anglų kalbos, chemijos ar biologijos, nors jie ir buvo išėiti gimnazijoje, turi būti kartojami.

Antra vertus, europiečiai anksti išrenka intelektualinį elitą, kuriam duoda visus galimumus lavintis iki pasieks savo viršūnę. Šis išskyrimas yra visuotinis - visuomeninis, ne tik mokslinis. Tam tikroje amžiaus grupėje nedaugiau kaip dešimt procentų mokosi priešuniversitetinėse mokyklose. (James Bryant Conant, "An Old Tradition in a New World" Pro and Con) Bet, aišku, kyla klausimas, kuriuo metodu atrinkti gabiausius vienuolikos ar dvylikos metų vaikus. Gi visa eilė žymių asmenybių buvo laikomi negebais mokiniais, o tik vėliau gyvenime pradėjo pasireikšti savo darbais.

Sesės Giedrės straipsnis yra kandidatės tema, įteikta Čikagos skyriui. Spalvas ji gavo 1961 metais, tuo prisijungdama prie vis didėjančios antros kartos akademikų. Šiuo metu studijuoja Illinois universitete Urbanoje.

Atlanto Rajono skautai vyčiai vėliavos aikštėje sąskrydžio metu. Kairėje rajono skautų vyčių skyriaus vedėjas ps. fil. S. Liaukus.

V. Alksninio nuotr.

Yra negera, kad šio kratšo lankytojai dažnai negauna progos aplankyti kuklesnius universitetus. Pavyzdžiui, prancūzas architektas Le Corbusier komentavo, kad dauguma studentijos Paryžiuje gyvena ir mokosi skurdžioje aplinkoje, o amerikiečių universitetų atmosfera jam primena prabangius klubus. (Le Corbusier, *When the Cathedrals Were White*) Reikia pastebėti, kad Le Corbusier lankėsi tikrai Vassar ir Princeton, o iš jų n labai galima spręsti apie viso krašto universitetus. Galima daryti išvadą, kad, jeigu Le Corbusier taip galvoja, tai ir daug kitų šio krašto lankytojų išsiveža panašius įspūdžius.

Dėstymo lygis įvairiuose universitetuose taip pat yra labai nelygus. Svarbiausia priežastis yra ta, kad kuklesni universitetai dėl menkesnių lėšų negali varžytis dėl žymių profesorių su turtingesniais universitetais. Rezultatas yra paradoksikšas: neturtingi studentai, kurie tikrai trokšta mokslo, negauna tokio aukšto lygio dėstymo kaip tie, kurie yra gal mažiau pasišventę, bet yra aukštesnio socialinio statuso.

Iš viso, europiečiai pastebi, kad amerikiečių dėstymo būdas yra labai specializuotas, išplanuotas ir sistematingas. Universitetai išleidžia chemikus, kalbininkus, matematikus, bet jie neišugdo sugebėjimo savarankiai protauti. (Simone de Beauvoir, *America Day by Day*) Priežastis gali būti ta, kad yra stoka kvalifikuotų profesorių ir universitetai turi kviesti dėstyti bent kurį laipsnį turinčius, bet dar studijas gilinančius studentus. Kita priežastis gali būti ta, kad profesoriai nėra taip gerbiami, kaip Europoje. Čia jie yra laikomi kaip administraciniai instrumentai, kurie turi nusilenkti universiteto vadovybės nusistatymui. "Radikališkesnių pažiūrų profesoriui retai pasiseka išsilaikyti. Valstybiniai universitetai neturi autonominės tradicijos ir todėl, gal būt, akademinės laisvės problema visuomet buvo gyva Amerikos visuomenėje." (Audrius Pykalis, *Studentų Gairės*, 1961)

Bendrai imant, europiečiai skaito, kad Amerikoje studijos auditorijose yra vedamos mažiau formaliai, negu Europos universitetuose, nors Europoje studentui yra duodama daugiau atsakomybės ir į jį žiūrima kaip į suaugusį žmogų. Europoje paskaitų lankymas nėra priverstinas kaip čia, kur po tam tikro praleistų paskaitų skaičiaus, studentui uždedama kokio nors bausmė.

Iš kitos pusės, europiečiai būna nustebinti, kad auditorijose taip dažnai iškyla gyvos diskusijos, į kurias įsijungia beveik visi studentai. Tai gali būti viena priežastis, dėl kurios paskaitų klausymas yra priverstinas. Laukiama, kad kiekvienas studentas pasidalintų su kitais savo mintimis.

Svetimtaučių pirmas išpūdis apie Amerikos studentiją, beveik be išimties būna kaip nerimto, pasileidusio jaunimo. Pavyzdžiui, De Beauvoir buvo nustebinta ta reiškiniu, kuris čia vadinasi "Gentelman's C" (Simone de Beauvoir). Reiškia, kad D ar E parodo proto silpnumą, o A ir B reiškia pedantiškumą. Daug studentų yra pasisakę, kad nors jie ir labai domisi rimtomis idėjomis ir mokslu, jie tai slepia nuo draugų todėl, kad tai nėra socialiai priimtina.

Iš kitos pusės, Douglas Bush, kuris yra daugiau susipažinęs su Amerikos universitetais, yra pasisakęs, kad jo nuomone, dabar studentai skaito Dantės, Miltono ar Elioto kūrinis su gilesniu supratimu, kaip studentai, pavyzdžiui prieš 30 metų. (Douglas Bush)

Amerika kilo vedama įsitikinimo, kad yra daug uždavinių, kuriuos atlikti galės tik universitetuose išlavintos rankos ir protai. Jaunimas yra auklėjamas turint galvoje tą reikalą. Jis negali be kritikos priimti visas europines tradicijas, bet turi gyvai ieškoti savo kelių.

FSS suvažiavimo dalyviai pietų metu.

J. Tamulaičio nuotr.

BOSTONE

● Š. m. gegužės 4 d. įvyko ASS Bostono skyriaus metinė šventė, kuri prasidėjo ASS rytinio pakraščio suvažiavimo susirinkimu, pravestu FSS Bostono skyriaus pirm. fil. A. A. Treinio. Dalyvavo ASS narių iš New Yorko, Stamfordo, Worcesterio bei Bostono. Tarp kitų reikalų buvo svarstomas ASS rytinio pakraščio koordinatoriaus reikalas ir aptariama Jubiliejinė Stovykla, kurioje ASS pastovyklės organizavimas yra pavestas Bostono skyriui. Taip pat buvo duoti visų skyrių metinės veiklos pranešimai.

Uždaroje iškilmingoje ASS sueigoje, pravestojė ASS Bostono skyriaus pirm. fil. M. Lemanaitės įvyko kandidačių ir junjorų pasižadėjimai. ASD iškilnių dalyką pravedė ASD Bostono skyriaus pirm. t. n. Audronė Kubiliūtė. Pasižadėjimus davė Eglė Damijonaitytė ir Gloria Razvadauskaitė iš Bostono, Livija Bražėnaitė iš New Yorko ir Dalia Palubeckaitė iš Worcesterio. Korp! Vytis apeigas pravedė Korp! Vytis Bostono skyriaus pirm. senj. Kęstutis Mickevičius. Pasižadėjimus davė Alfonsas Baika, Algis Lapšys ir Juozas Venckus iš Bostono; Vladas Bileris, Rimas Budraitis, Jonas Gurinskas ir Saulius Navasaitis iš New Yorko. Naujai pakeltųjų vardu kalbėjo Gloria Razvadauskaitė ir Algis Lapšys. Sueiga buvo užbaigta „Gaudemus Igitur“ ir sveikinimais. Naujom tikrosiom narėm Korp! Vytis nariai įteikė po rožę, o naujiem senjoram ASD narės prisegė po gvazdiką. Suvažiavime ir sueigoje dalyvavo apie 60 ASS narių.

ASD ir Korp! Vytis Bostono skyrių vėliavų šventinime, kuriame dalyvavo tėvai ir kitų studentiškų organizacijų nariai, apeigas atliko kun. Jonas Klimas. ASD vėliavos krikšto tėvais buvo fil. Milita Lemanaitė ir fil. inž. dr. Jurgis GIMBUTAS. Korp! Vytis krikšto tėvais buvo sktn. Elena Gimbutienė ir fil. inž. Apolinaras Treinys. Krikšto tėvų vardu kalbėjo dr. J. Gimbutas pabrėždamas reikalingumą gerbti lietuviškas vėliavas, ypač šiais ištrėmimo laikais.

Toliau sekė FSS New Yorko skyriaus pirm. fil. Romo Kezio paskaita tema „Tėvynei ir laisvei tarnauti“. Tarp įvairių, mums tikrai aktualių, iškeltų minčių prelegentas pabrėžė, kad jau laikas jaunesniajai kartai aktyviau jungtis į Lietuvos laisvės kovą, nes senieji kovotojai jau pradeda pavargti. Fil. Kezys davė kelis konkrečius būdus, kuriais jaunimas galėtų įsijungti į šią laisvės kovą neįsiveldamas į tarppartinius nesutarimus. Po šios įdomios paskaitos buvo dalyvių iškelti keli klausimai.

Vakare įvyko šokiai, į kuriuos atsilankė ne tik studentai, bet ir gražus skaičius filisterių ir tėvų.

Sekmadienį šv. Mišiose dalyvavo naujai pašventintos vėliavos su ASD ir Korp! Vytis garbės sargybomis. Mišios buvo atlaikytos už žuvusius ASS narius Lietuvoje.

A. K.

● Š. m. birželio 2 d. senj. Algio Lapšio namuose įvyko bendras ASD ir Korp! Vytis susirinkimas, į kurį buvo pakviesti šių metų abiturientai. Sekantiems metams numatomos keturios kandidatės ir trys junjorai. Fil. Algis Mučinskas pravedė diskusijas išnagrinėjančias obalsius „Dievui, Tėvynei ir Artimui“ ir „Ad Meliorem!“. Šiose diskusijose aktyviai dalyvavo net ir svečiai. Susirinkimas užsibaigė su įprasta kavute ir dainomis.

● Š. m. birželio 25 d. įvyko ASD ir Korp! Vytis valdybos posėdis suplanuoti skyriaus vasaros veiklą. Liepos 27 d. numatoma važiuoti į Tanglewood - Berkshire Music Festival. ASD narės ruošiasi siūti stovyklinius kaklaraiščius ir juos parduoti JS. Taip pat yra planuojami keli neformalaus būdo susiėjimai.

NEW YORKE

● Birželio 10 d. Korp! Vytis New Yorko skyrius išsirinko naują valdybą — senj. Kęstutis Nemickas — pirm., senj. Ričardas Legeckis — vicepirm. ir junjorų tėvūnas, Vladas Bileris — sekretorius ir Kęstutis Bileris — išdininkas.

*FSS suvažiavime kalba adv. A. Lapinskas
V. Germano nuotr.*

● ASS New Yorko sk. pirm. fil. Jurgis Birutis birželio 29 d. susituoė su kand. Danguole Grajauskaite.

● Birž. 8-9 d. įvykusiame Atlanto rajono sk. vyčių ir vyr. skaučių sąskrydyje netoli New Yorko dalyvavo arti 20 ASS New Yorko skyriaus narių. Rajono skautų vyčių skyriaus vedėjas yra fil. Sigitas Liaukus.

● Fil. Romas Kezys, FSS New Yorko sk. pirm. dalyvavo FSS suvažiavime Čikagoje birželio 1-2 d., kur buvo išrinktas suvažiavimo pirmininku.

● Birželio 9-10 d. jaukioje YWCA stovyklavietėje netoli New Yorko įvyko Atlanto Rajono skautų vyčių ir vyr. skaučių sąskrydis. Skautai vyčiai daugiausia laiko praleido nagrinėdami savo organizacines problemas. Pašnekesius pravedė S. Liaukus, V. Alksninis ir R. Kezys. Vyr. skautės daugiau gilinosi į "kūniškus" reikalus — diskusijos vyko moters higienos ir fizinio lavinimosi temomis. Šalia paskaitų ir diskusijų dalyviai turėjo progos pasimaudyti puikiame ežere ir pasilinksinti.

LSB Atlanto Rajono Vadeiva S. V. Pileika painformavo apie Jubiliejinės Stovyklos organizavimo eigą. Sąskrydžio dalyviai buvo suvažiavę iš New Yorko, Elizabetho, Hartfordo, New Britaino, Worcesterio ir Bostono — viso apie 40. AR skautų vyčių skyriaus vedėjas yra ps. fil. Sigitas Liaukus, o vyr. skaučių skyriui vadovauja ps. E. Banevičienė. Sąskrydžio parengiamuosius darbus kruopščiai atliko New Yorko skautų vyčių draugovė, vad. ps. senj. Algiui Šetikui.

ČIKAGOJE

● Jau penkti metai iš eilės kaip lietuviai dalyvauja Tarptautinėje Prekybos Parodoje Čikagoje. Lietuviai dalyvauti yra kviečiami per mūsų konsulatą, kuris ir rūpinasi tinkamu atstovavimu. Gen. konsulas dr. P. Daužvardis kas met kreipiasi į įvairias lietuvių organizacijas su prašymu surengti paviljoną. Ligi šiol paviljonus rengė Liet. Prekybos Rūmai, Liet. Bendruomenės Čikagos apygarda (2 kartus) ir Liet. Inžinierių ir Architektų S-ga. Šiais metais konsulas kreipėsi į Lietuvių Skautų Sąjungą, kuri šį darbą atlikti pakvietė Akademinį Skautų Sąjūdį.

Paviljono suruošimui reikalinga daug ir įvairių talentų. Vienas darbų yra lėšų sutelkimas, kurį atlikti buvo sudaryta komisija iš kelių lietuvių visuomenės narių. Gal didžiausią įnašą per teisėją A. Wells padarė Liet. Taupymo Bendrovių grupė, kuri sukėlė mokestį už paviljono "sklypą", viso 900 dol. už 200 kv. pėdų. Propagandinį leidinį "Introducing Lithuania" finansavo, redagavo ir išleido Amerikos Lietuvių Taryba. Visi kiti darbai krito ant ASS Vadijos pečių. Jiems įvygdyti buvo sudaryta visa eilė komisijų.

Paviljono direktorium buvo pakviestas fil. A. Vengris, jo pavaduotoju fil. V. Šliūpas. Paviljono projektą sudarė arch. fil. V. Rūbas, o projekto įvykdyme talkininkavo architektai fil. K. Jėčius, fil. V. Germanas, A. Kerelis, senj. V. Girdvainis, senj. R. Peņčyla, K. Germanas, senj. J. Tamulaitis ir R. Cinka. Lietuvos žemėlapi nupatė senj. A. Trinkūnas, o vyti — t.n. D. Verbickaitė. Paviljono medžio darbus atliko skautininkų Kerelių statybos bendrovė — Kerelis Bros.

Lietuvių karalaitės — Miss Lithuania išrinkimu rūpinosi arch. fil. B. Lūkštaitė, senj. S. Grėbliūnas, t.n. B. Koncytė. Iš kelių pristatytų kandidačių parodos vadovybė atrinko Ireną Mosčenikaitę, kuri vi-

sos parodos karalaitės rinkime laimėjo antrąją vietą.

Paviljone nuolatos budėjo dvi tautiniais rūbais apsirengusios mergaitės. Budėtojų buvo aipe 40, jų dauguma ASD narės ar vyr. skautės. Jų verbavimu rūpinosi skyriaus ASD pirm. t.n. V. Kanišauskaitė, t. n. D. Kriščiūnaitė ir fil. B. Lukšaitė. Spaudos informaciją vedė fil. D. Koklytė.

A. Vengris, V. Šliūpas, V. Šliūpienė ir D. Koklytė dalyvavo visoje eilėje tarptautinių priėmimų, kur turėjo progos sudaryti pažinčių, nušviesti Lietuvos padėtį ir nevienu atveju surasti mūsų kraštui draugų. Šitie parengimai ir jų metu sudarytos pažintys ir būtų bene vienas iš svarbiausių parodoje dalyvavimo vaisių.

Tokio masto paviljono įrengimas nebūtų įmanomas be visuomenės paramos. Parodai eksponatus skolino: seselės Kazimierietės, tėvai Jėzuitai, J. Karvelis, Marginiai, arch. J. Mulokas, A. Paskočimas, J. Juknevičienė, J. Rimkevičius, J. Hofmanas mielai leido pasinaudoti savo dirbtuvės patalpa statant paviljono "griaučius", o J. Naujokaitis visą medžiagą nugabeno į parodos salę.

Įrengdama Lietuvos paviljoną ASS atliko svarbų visuomeninį darbą ir, atrodo, susilaukė to darbo teigiamo įvertinimo. Žinia apie paviljoną plačiai nuskambėjo lietuviškoje spaudoje.

● Čikagos Korp! Vytis ir ASD skyriai, drauge su kitomis jaunimo organizacijomis, uoliai talkininkavo II Tautinių Šokių šventės pravedime.

● Birželio 22 d. fil. Zigmas Viskanta susituokė su t.n. Birute Strikaityte. Po vestuvinei kelionei jaunieji išvyko Europon, iš kur sugrįžę įsikurs Los Angeles. Zigmas dirbs garsiojoje Jet Propulsion Lab., o Birutė mokytojaus.

● LSS Tarybos Pirmijai nutarus, LSS 1963 m. Jubiliejinė Stovykla įvyks amerikiečių skautų stovyklavietėje — Camp Child, Plymouth, Mass., USA. 1963 m. rugsėjo 17 d. — rugsėjo 1 d.

Parinkus šią stovyklavietę, turėjo būti kiek sutrumpintas ir pakeistas stovyklavimo laikas: ne nuo rugpj. 16, kaip anksčiau buvo skelbta, bet nuo rugpj. 17; ir išvykti ne rugsėjo 2, kaip buvo skelbta, bet rugsėjo 1.

Į stovyklavietę rinktis galima tik rugpj. 17 d. nuo 12 val. dieną. Iš stovyklavietės išvykti reikia rugsėjo 1 ligi 12 val. dieną.

Pakeitus stovyklavietę, savaime kiek pasikeičia ir kai kurie JS programos reika-

lai. Programos projektai perdirbami ir bus paskelbti kiek vėliau.

Tačiau pagrindiniai LSS vadovybės pernai paskelbti JS uždaviniai nepasikeičia. JS ruošiamą LSS vadovybės pripažintiems 1963 Jubiliejinių Metų tikslams siekti ir specialiams uždaviniams atlikti.

O Jub. Stovyklos specialiais uždaviniais laikoma:

a) stovykliniu būdu atšvęsti Jubiliejinius Metus; b) giliau įsijausti į lietuvių tautinius reikalus; c) pasitobulinti stovykliniame gyvenime; d) įsisavinti daugiau praktiškų skautybės dalykų; e) sustiprėti dvasiniai, visuomeniniai ir organizaciniai.

Kiekvienoje vietoje Jubiliejinė Stovykla bus tokia, kokią ją sukurs visi vadovai ir visi broliai ir sesės stovyklautojai.

Norima, kad: Jubiliejinės Stovyklos gyvenimas būtų: grindžiamas skautybės dvasia; atsispindys lietuvių skautybės idealais; paremtas skauto ir skautės įstatais; ryškus lietuviškomis tradicijomis ir jaukus nuoširdžiu visų bendradarbiavimu.

● *Jubiliejinės Stovyklos mokesys.* Stovyklautojo mokestis: a) už visą laiką — 40 dol. asmeniui, b) už savaitę — 25 dol., c) už savaitgalį — 7 dol.

Jei iš vienos šeimos stovyklauja keli, vienas moka pilną mokesį, kiti po 5 dol. mažiau nuo bendro mokesčio; bet tas neiečia savaitgalinių.

Kviesti svečiai ir apsilankę vadovai bei skautai, jei nori dieną maitintis stovykloje, sumoka ligi 3 dol. kiekvienas.

Registracijos mokestis: 5 dol. už kiekvieną stovyklautoją ir 2 dol. už kiekvieną savaitgalinį stovyklautoją. Registracijos mokestis vienetų ar vietovių vadovų su tiksliais sąrašais sumokamas ligi liepos mėn. 15 d. Reg. mokestis negražinamas, bet įskaitomas į stovyklos mokesį atvykus. Registracijos sąrašuose įrašyti stovyklautojo: vardą, pavardę, amžių ir laipsnį, taip pat adresą. Registracijos mokesį su sąrašais siųsti JS Komisijos išdininkui: Mr. Petras Molis, 72 Topsfield Circle, Shrewsbury, Mass., USA.

ALP 3088
Larch. LVA